

ШКОЛСКИ ЛИСТЬ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му је год. 4 ф. па по године 2 ф. па четврт год. 1 ф. а. вр

БРОЈ 26.

У Новоме Саду, 14. Јула 1861.

ГОД. IV.

Литургичнији Катихисисъ.

(Продуженъ.)

ГЛАВА II.

О светомъ Престолу.

Шта је престолъ?

У олтару видимо выше место называ се 'с. престолъ, и онъ је само жертвенникъ божій, на комъ се принаша самъ Христосъ Спаситель за грехе наше, као архиерей, и као синъ божій на жертву тайну и безкровну, съ коимъ се мы причешћуемо ради вечногъ живота и бесмртногъ. Престолъ овай называ се изъ међу прочи: жертвенника, училище, судилище, трапеза, гробъ Христовъ, и скатаа скатыхъ.

Зашто престолъ назива се „жертвенникъ?“

Зато, што на њему приноси се жертва, т. ј. бива животное заколение Господа и Спаса нашегъ Иисуса Христа, у виду хлѣба и вина, кое постасе существено тѣло и кровь његова, а принаша се Богу и отцу небесномъ, за душевно вечно спасение целогъ рода човеческогъ искушальногъ цѣномъ same проливене крви Спасителјве.

Зашто се назива „училище?“

Зато, јербо је престолъ исто место на комъ слово божје видимо и таинствено пребыва; јеръ је на њему свето евангелије кое изображава самогъ Иисуса Христа проповедајућа нама и учећа насъ на земљи о царству божјемъ.

Зашто се называ „судилище?“

Престолъ называ се судилище зато, што мы съ тога престола о будућемъ и вечномъ животу судъ изреченный примамо, као што є писано: „Суд се ће имати и пјета“. и зато што на истомъ месту праведный судия всецаръ Христосъ седи са светима апостолима, сudeћи 12. колњомъ Јерайлевимъ.

Зашто „трапеза?“

Зато, јеръ на св. престолу Христосъ дае вернымъ своимъ живоносну свою плоть ести, и живоносну свою крвь пити, и на ово говори св. Германъ: „Трапеза глаголетсѧ, зане всѣма есмь Іисѹсъ пиша живителна, и хлѣбъ, такш укрѣплаетъ, и утврђдаєтъ, и чаша съ виномъ такш веселитъ, и животворитъ, и согрѣваєтъ, упомјетъ всакаго кѣрнаго божественными благодатими, а вода съ виномъ ико ћиџаєтъ и трезвитисѧ творитъ, роситъ, поитъ, итд.“

По чему „гробъ?“

Гробомъ называ се св. престолъ за успомену, што є Христосъ погребенъ одъ Јосифа и Никодима; чрезъ такову успомену олтаръ є вертоградъ, а св. престолъ есть гробъ Христовъ.

Зашто „свящая святыхъ?“

Зато, јеръ престолъ светый есть престолъ божій, и жилиште славе на комъ пренебесный Богъ седећи на херувими воплоћенъ пребива; — и зато, што є Богъ само найвећа Светость, тога ради и место, т. є. престолъ нѣгове славе называ се складомъ склыша, као гди што се називала скринја старогъ завета, є же зель Аароновъ и скрижалъ завѣта, т. є. 10. за повѣдій божіи хранѣнъ, и гди є само еданпутъ у години архиерею слободно было унићи.

Свогъ чега се назива „С. Престолъ?“

Светый престолъ по различномъ Спасителя дѣйству разнимъ именемъ назвати се може; као напри-

мѣръ; асле: у коима се Христосъ родио; горница т. е. трапеза гдѣ Христосъ тайну вечеру држао; называ се кертоградз, гдѣ в гробъ Христовъ изсеченъ био; называ се гора Єлонска съ кое се Христосъ вознесао, и ово се све напоминѣ при С. Литургії.

Како треба да є устроенъ С. Престолъ?

Светый престолъ мора быти 1. четвероугольный и узвышенъ одъ землѣ, зато што Христосъ посерди престола положенъ є, да бы сви нѣга видили и ели, и зато престолъ дужанъ быти четвероугольнъ на све четири стране света; извишенъ сбогъ высокогъ и пренебесногъ на нѣму савршаваюћегъ се таинства. 2. Истый св. престолъ поставля се на четири или на единомъ столпу одъ землѣ узвышенъ. — Четыри столпа знаменую четыри Евангелиста проповедаюћа науку Христову на четыри стране света, а знаменую и пророке и Апостоле; а на единомъ столпу св. трапеза означава утвержденіе и единообразное исповѣданіе вере наше; іоштъ значи ёдиностолпіе по слову Симеона Епископа и трость, съ којомъ в Христосъ по глави біенъ био, кои є место скиптра жезль правленія примио, съ коимъ є сакрушио главу зміину. — 3. Почекъ престолъ знаменує гробъ Христовъ, зато на нѣму простире се одежда лачена, како умертвлену саму плоть Христову прву одежду, и ова одежда называ се *срачица*, коя ништа друго незначи во плащаницу съ којомъ в Христосъ обвіенъ био, и у ньой у гробъ положенъ. — У колико истый престолъ знаменує престолъ божіи и скиптию славы, зато полаже се друга одежда светлія, коя славу означава, и коя се называ *Индітія*. Ова Индітія есть место светлы Христовы хальцина кое су се на Таворской гори при славномъ нѣговомъ преображенію као светъ блистале по оному слову Еванг: „Ризи же ёшьша єлац тако скѣтъ.“ — Подъ св. престоломъ утверждава се ковче-

жиѣ, на форму малогъ града, у комъ погребаваю се мощи светителя, ѿбо као што в заиста престолъ светый, и гробъ Христовъ, тако в и гробъ мученика кои су мучени, и други подражаваючи иѣму, за иѣга ту съ иѣмъ погребени; и као што в саранѣный Христосъ устao ко славѣ, тако и свети спогребши-
ся съ иѣмъ прославляду се у дань славе. 4. На С. престолу выше Индітіа дужанъ быти Илітонз кое зна-
чи сударь, съ коимъ в обвиена была глава Христова,
у време положенія иѣговогъ у гробъ, и кои в по-
костаніи иѣговомъ наћенъ био у гробу; на истомъ И-
літону полаже се освећеный Антиминсъ и потомъ С.
Евангелия кое в образъ Христа Спасателя. Истый Ан-
тиминсъ место стола или место жертвеника т. е. пре-
стола или трапезе употреблявасе. О Антиминсу го-
вори св Симеонъ Солунскій, да с онъ трапеза, коя съ
места на место носити се дозволява, и подобіе Аре-
кніа скинїи означава, на комъ дѣйствує се велика
жертва и тайна. — Антиминсъ мора быти не одъ ка-
мена но отканъ одъ лата или свиле, ѿръ страдавіе
трии лавъ, и саранюе се, и одъ землѣ е. „Лень бо ѿ
земли, икш и из земли спасовъ гробъ,” говори и-
стый Симеонъ епископъ. Антиминсъ освећава се чрезъ
архиереа тако као и трапезат. е. омыва се и помаз-
ава се светимъ миромъ, и умиваю се у иѣму мо-
щи светителя или мученика, кои су миромъ помаза-
ни, зато се миријима и недозволява коснути се истогъ
Антиминса.

(Продужиће се.)

И з я с н е н i е

Т р е ѡ е г ё и с а л м а .

Молитва и утѣха Давидова, кадъ є бежао одъ сына Авесалома.

Господи что сѧ оумножиша ст҃жающи ми. —
Господи, што се умножише они кои досађую мени.

Мнози востају на ма. — Млоги устаю противъ мене.

Мнози глаголють дѹши мої: нѣсть спасенїј ёмъ изъ Божјегѡш. — Млоги говоре души мої, млоги говоре о мени: нема помоћи нѣму у Богу нѣговомъ; — млоги говоре за мене ово: ни Богъ му не ће помоћи! — Дечице, и садъ имаю обичай неваляли и погани люди рећи за другога кадъ у беду падне: «Не ће му ни Богъ помоћи». Одъ таковыххъ людій чувайте се и непримайте тай невалялый начинъ говорења одъ ньи; еръ є благій Богъ свагде, онъ свезна, онъ намъ є кадаръ у свакой нужди помоћи, и онъ ће то свагда и учинити само ако се мы нѣму топло молимо, и ако помоћи нѣгове доиста потребуємо.

Ты же Господи застѹпника мой ёси, слака моа, и козносмай глаќъ мою. — Али ты, о Господе, — заштитникъ, одбранитель мой еси; ты си слава моя; ты узносишъ, подижеши главу мою. Као што є на цара Давида нападао нѣговъ сиањ, тако и на нась свакій данъ нападаю неупутне мисли и незајле жељ; али ко се одъ свегъ срдца Богу моли, и ко свомъ снагомъ настои да буде добаръ и да живи по науци сына божіега, тай ће кадаръ быти све те неваляле жељ и неупутне мисли надвладати.

Гласомъ моимъ ко Господу коззвахъ и суслыши ма щ горы склата своѧ. — Гласомъ моимъ ка Го-

сноду викахъ, и онъ услыша ме са горе свете свое. — Светомъ горомъ свуда у псалтиру зове се гора Сионска на коий в стаяла скиния т. е. храмъ божій.

Азъ оуснðхъ, и спахъ: костахъ икш Господъ застѣпнта ма. (*) — Я заснахъ и спавахъ; устадохъ одъ спаваня, пробудихъ се; връ Господъ ме чуваše.

Не оубоюся ѿ теми людѣй, окресть нападающихъ на ма. — Не ѿ се бояти одъ десетъ хиляда людій, кои унаоколо нападаю на мене. Кадъ ме Господъ чува, небоимъ се никакве напасті.

Коскресни Господи, спаси ма Боже мой, іакш ты поразилъ еси всм краждѹющимъ ми всде; збзи грѣшниквъ сокрѹшилъ єси. — Ускрени, устани Господе, спаси ме, помози ми Боже мой; връ ты си ударио (по образу) све оне, кои ми непріятелю за бадава (кои иду противъ мене безъ права узрока): ты си зубе грешника изломио. Ты си ми Господе вѣъ помогао, те самъ оне кои за права бога на мене нападаю победио; молимъ те, помози ми и сада. Као што си ме до сада Господе одъ свакогъ зла и одъ сваке напасти снажно сачувао, молимъ ти се чувай ме и одъ сада.

Господнє єсть спасенїе, и на людехъ твоихъ благословенїе твое. — Господнє в спасение; помоћь и избавленїе у Господа, и на людма твоима, на народу твоме о Господе твой в благословъ.

Н. Б. В.

^{*}) Овай псаломъ есть првый у шестопсалмію, чита се на почетку свакога ютрена, осмъ светме неделѣ, и има се деци, као ютреня молитва препоручити.

Свѣћа у тами и у сумраку.

(Продуженъ.)

2.

Неговори ми о вѣри.

Зашто да ти неговоримъ о вѣри? Та вѣра нась учи познати Бога, и свое дужности, казуе намъ най-леше, шта намъ треба чинити да постанемо срећни, и одъ чега намъ се валя клонити, да небудемо не-срећни. Има ли ту дакле штогодъ тако постиднога или неприличнога, да ты нежелишь ни чути за вѣру.

Драгій мой! Ты непознаешъ вѣру. Ты на ю за то мрзишъ, што ти се она другачія чини. него што есть. Вѣра дає разуму нашемъ истину, у срдцу на-шемъ миръ и спокойство. Она є једна кадра дати на-ма подпуне одговоре на найважнія питанія о томъ: ко-смо мы? одкуда смо? рада шта смо створени? и како можемо срећни постати? Безъ ње не бы мы знали, ни ко смо, ни шта смо, и были бы найжалостнія, найбеднія створенія.

Тебе є стидъ и слушати а камо ли поштивати и уважавати вѣру, т. є. ону науку, којомъ су найвећи люди образовали свой умъ, и којомъ су они цѣлога живота ранили свое срдце?

Како да не говоримъ о вѣри, съ којомъ су се непрестано и найурдніе забавляли люди, као што є: Василіј Великій, Григоріј Богословъ, Јоанъ Злато-устъ, Светитель Николай, Великій Антоніј, Св. Сава Просвѣтитель, Св. Арсениј; Св. Сергіј, Алексіј, Митрополитъ Московскій Димитріј Ростовскій, Тихонъ Воронѣжскій, и Св. Петаръ Црногорскій!

О, кадъ бы ты видио, како вѣра Христова осу-шше сузе сиромаха, исправля невалялце, како испу-нива душу човечію истиномъ, спокойствомъ, надеж-

домъ, радошку, чистотомъ, любавлю и самоотрече-
нъмъ; све то кадъ бы ты видио и искусио; ты бы до-
иста сасвимъ другчје понятіе добыє о вѣри, ты бы
онда рекао; „Говори самномъ што чешће о вѣри.
Просвѣти умъ мой нѣзиномъ свѣтлошку, освети срд-
це мое нѣномъ светиньомъ, разгрей га нѣномъ то-
плотомъ!“

Вѣра благотворно дѣйствує на люде, кои се юшть
сасвимъ иису лишили човѣчскогъ достоянства. Ево
на то између многихъ једнога примѣра:

Блаженый инохъ Пафнутіе био је у свое време
чуvenъ са свогъ добродѣтелногъ живота, и съ тога
што никада ніе вина пио. Ђанпутъ на путу падне
онъ у руке разбойника, кои су башъ у тай паръ пи-
ли и частили се. Арамбаша познавао је Преподебно-
нога, а знао је и то да онъ не пие вина. Науми дакле
съ ныме се подсемевати, и пружи му чашу вина, па
рекне: „Испїй ту чашу иљ ћу ти садъ главу одсећи.“
Инохъ са спокойнимъ лицемъ узме у руку чашу, и
јаснимъ гласомъ рекне: „Ја бы изгубио царство божје,
кадъ бы пристао на то да себи одузмемъ животъ;
одузети себи животъ, то је велика гріота. Господъ
неба и земље найвећма се о томъ стара, да бы се
мы сви спасли, и да ни једашъ одъ насъ непропадне.
Какве је страшне муке онъ на крсту поднео, само за
то да бы настъ одъ вѣчне погибли избавио. Я дакле
никако немогу таквога настъ любећега Господа врећа-
ти одузимаюћи себи животъ. Пре ћу почити и две
чаше вина него то учинити.“ После овихъ рѣчји по-
гледи Преподобни на небо па рекне: „Господе, не
прими у грѣхъ ни мени, ни ономе, који ме натерује!“
и тай часъ испје чашу. Арамбаша бијаше силно по-
раженъ овимъ поступкомъ старчевимъ, онъ се одма-
покае и замоли за опроштенје. На то Павнутіе тай часъ
клекне на земљу, и гледајућа на небо, помоли се Бо-

гу овако: „Премилостивый Спасителю мой и Боже! Хвала ти, что си ме удостоио, овако малымъ поступкомъ сахранити одъ вѣчне погибли и себе и овога слугу твога, за коега си спасеніе ты исто тако страдао, као и за мов. Велика, о велика є доиста твоя милость, слава теби! Затимъ устане, благослови арамбашу, па ту рекне: „Надамъ се да те премилостивый Спаситель нашъ неће лишити вѣчнога спасенія, кадъ те є спасао сада одъ тешкога грѣха убийства. Арамбаша є дубоко осећао силу вѣре старчеве па одма съ чувствомъ правога каяња рекне: „Надамъ се у Бога, да одъ садъ више никомъ зла учинити нећу!“ И сви разбойници покајо се и разиђу своимъ кућама.

(Продукиће се.)

Народно училиште и народный учитель.

(Продуженъ.)

Коме дакле припада народно училиште?

Народно училиште исклучиво неприпада само родительима дечима, ни общини, ни св: цркви, ни ти пакъ самой држави, она припада свима; ѕръ сви по-менути имаю колико имъ околности и силе нынове допуштаю, о добромъ стану народногъ училишта старати се.

III.

Народно училиште є врло великій благословъ по общину; прилѣжаніе и добро поведенъ деце, уобите ныновъ узрастъ у свему што є добро, приноси радость у домъ ныновыхъ родителя, и приноси често къ побољшаню владаня породичныхъ чланова.

Сладкій отацъ, говораше јако ћаче, молимъ те, немой дати Петру слузи нашемъ, тако исовати; єръ є то гадно, а и грехъ је. 'Отацъ истога детета прими ту опомену къ срдцу, и потруди се око тога, да му слуга выше неисуе, те тако немогау выше чути слугу да исуе.

IV

Алъ кажи ми Марице, рекне једномъ майка својој Ђерцы, где учишъ ты те силне гадне рѣчи и погрде. У училишту отговори Марица. Само да чуешъ, мати сладка, како нашъ г. учитель децу што ништа неуче и што нѣговима саветима неслѣдују — грди — и како се деца једно другомъ ругаю.

Шта се може дакле о таквомъ училишту судити?

Честанъ и разборитъ учитель никадъ неће таке гнусне речи требати, и такове међу своима ученицима ни на кои начинъ трпити; шта выше, онъ ће свимъ силама противу такій гадни изражая, ако бы примѣтио да се у нѣговомъ училишту находите — воевати, да бы ихъ изагнati могао. Грдня намъ открива подлость и недостатакъ у изображеню, а исовка суроность.

V

Народный учитель нетреба да је странъ и невштъ у дѣлица народногъ училишта. Ако онъ никакве користи у томе неналази, што се тиче блага училишта или дѣйства учительскогъ званія, то му онда зацело оскудѣва правый учительскій духъ. Може л' што жалостнѣ быти, него кадъ учитель на предакъ или назадакъ, узлетъ или пропасть, уважење или опадање нѣговыхихъ садругова равнодушао при-

ма? Може се съ пунымъ правомъ рећи, да е учи-
тельство по већој чести само криво онемъ малоува-
женю, кое нередко испусити може.

VI

Нека непрезире народный учитель кадъ му нѣ-
гови ученици особито по сели по једну кичицу цве-
ћа доносе, јеръ је то већъ добаръ знакъ, кадъ дечи-
ца неку радость у цвећу уживаю; осећају њи своју
радость у цвећу, мисле да ће сотимъ и другима ра-
дость ыроузроковати моћи. Шта выше, нека подстре-
кава и поджиже колико је годъ могуће любавъ удѣ-
ци прама цвећу и говори имъ, да никадъ изъ лагко-
мислености или несташства таково не кидаю и чупаю.
Негованѣ цвећа изображава чувства, и може се рећи,
да по селима, у коима је у великомъ количству
цвеће подрано, люди изображеногъ чувства живе.
(Слѣдователно треба и у нашимъ народнимъ училиш-
тима о негованю цвећа згодномъ приликомъ коју речь
прословити.)

(Продужиће се.)

Нешто о науци Читаня.

Читанѣ је врло важно средство за изображаванѣ
рода човеческогъ. Одъ вештине писаня и печатаня
праву и непосредну користъ имају само они люди,
који умedu читати. Съ тога је читанѣ било свада је-
данъ одъ найглавнијихъ и најважнијихъ предмета у
народной школи; одъ је се особите сада иште, да
своје ученике не коекако него башъ ваљно читати
научи.

Читанѣ је вештина, коя се недобија сама одъ се-
бе, него се мора научити одъ другога, и то одъ о-

нога, кои самъ добро читати знаде. Одъ свакога се дакле учител пре свега иште то да буде добаръ чатацъ, а у колико се онъ самъ у читавю извештио у толико ће, покрай знаня метода, кадаръ быти и децу валино научити читати.

Но како ће се учител найболъ у читаню дотерати? Ево како: Онъ треба пре свега да нази, слуша, и подражава добре чатце, да чита понайвише нагласъ и да никада и нигде нечита безъ смисла и као одъ беде, него да при читаню свагда пази на смисао, и на правило свое езыку сходно изговарапъ речій. Осимъ тога подпомаже се добро читанъ изученъмъ и познаванъмъ езыка свога и црквенога, на коима у школи деца читаю. Тога ради има се учител постарати не само да изучи и позна правиланости свога народногъ езыка, него треба да се упозна и оприятельи и са духомъ езыка вештбаюи се у србской и у црквено-славенской словесности, и такимъ начиномъ изображаваюи умъ и срдце свое.

Безъ знаня езыка на коме се што чита, и безъ разумевания предмета о коме се чита, неможе быти ни доброго читаня. Безъ тога двога, оснива се читанија на слепомъ и неразговетномъ подражанию, и нис одъ душевне ползе ни по нога кои чита, ни по они коима се чита. А да је то тако, томе ћемо се увѣрити кодъ многихъ нашихъ людій, пабашъ и кодъ са-мыхъ њкихъ учителя. Колико ихъ има, кои читаю-ћи на примѣръ молитве у цркви и не мисле шта читаю, него имъ иде пустый езыкъ као да је чиме годъ намазанъ. Аљ како годъ што они сами немисле шта читаю, тако имъ и слушательи и несаняю о томъ да треба пазити, и да се зато чита, да они штогодъ схвате и науче.

„Не читай ми те паримие!“ рече пре некогъ времена у једной общини Господинъ њкій ономе,

у годишнай съдици рачуне читаю. Ние ли то
страшный Агнітх зенглій за ваше люді, кои мисле да
се париміе и друге свете ствары у цркви само као
одъ беде читаю, и да у ныма никакве душевне ра-
не нема. — Аль свему в томе крива школа, и не-
валало, неуко и недотушавно безъ смисла читанъ, кое
в кодъ наасъ свуда овладало.

Кодъ наасъ се у цркви чита, поэ, а по гдѣ што
и казуе; алл треба намъ людій за кое се чита, поэ
и казуе. Люди тіі немогу се наядануть сгверити,
неко се мораю іоштъ малена у школи приправити за
слушанъ, схваћанъ и разумеванъ онога што други чи-
таю, и што они сами читаю. То се одъ школе пре
свега и особито изискуе, и очекуе, да она то учини.

Книге, Богу хвала изилазе и кодъ наасъ, али се
слабо читаю, еръ нема довольно людій, кои такозва-
ду читати да су кадри и разумети и употребати оно
што читаю, а безъ тога не вреди имъ ни читанъ ни
книга много, па зато нити читаю, нити книге ку-
пую. Готово тако стоимо, да мало више имамо чита-
теля него оныхъ кои бы кадри были, списательи бы-
ти, а требало бы да в читателя хилядама више него
списателя. И овоме в узрокъ оно безсветно и наопа-
ко ученъ читаня, коимъ се дѣца, неразумеваюћи, и
немислећи да се може разумети оно што се чита, у
народной школи забатале и занемаре, тако да ихъ в
после врло тешко до разумногъ читаня дотерати.

Ученъ читаня, као и сваке друге вештине инау-
ке, има свое степене, или свое течая. Мы ъемо раз-
делити ученъ то на три течая: На читанъ механично,
логично и естетично. Найнижій степенъ читаня при-
личи дечи одъ 7 и 8 година или Букварціма; сред-
ний степенъ приличи дечи одъ 9—12 година или
часловціма и псалтирціма, а на найвишемъ степену

налазе се текъ по гдекои ученици гимназия, и други зрелии и одабрани мужеви.

Механично читанъ есте мостъ, преко која сваки невештакъ прећи мора, ако жели да дође до свестногъ и разумногъ, па уедно правилногъ и лепогъ читаня. Тога ради и ми ћемо овде найпре о механичномъ читаню говорити.

Између многихъ начина, коима се може научити читати, мы ћемо три најглавнија, коя се највећма употребљю споменути. Остало су и онако изводи и извјијња изъ та три начина. Найстарији, и све до пре неколико година, кодъ насе јединији начинъ, коимъ смо учили читати, есть срицанъ. Оно је тегобно, данубно и недотупавно. Учитељ, који бы данашњимъ даномъ, покрай другихъ далеко бОльихъ и савршенихъ начина, срицанъмъ децу мучио, показао бы да је или пуха незналица или да је слепији противникъ явне и познате истине.

(Продужиће се.)

М о л и т в а.

Кадъ се у неволи осећашъ, и никое помоћи немашъ, ни икоја лека ни утехе и налазишъ, ништа те неможе пре избавити, ни душу већма ублажити, него простосрдна молитва.

Брже него твоя помисао одлеће молитва, кадгодъ је простосрдно изговоришъ, до престола божијегъ, и брже него помисао, силази утеха и окрепљи је одъ онога светогъ извора вечите милости.

Детлићъ и голубъ.

WWW.UNILIB.RS

Едаредъ оде детлићъ са голубомъ пауну у поо-
де. У повратку ће упитати детлићъ: како се теби
свиди паунъ, мени се онъ башъ нимало не допада, о-
на гордосъ, а оне клякаве noche, и онай крекави гласъ,
глава човеку одъ нѣга да пукне. — Богме я нисамъ
на то ни пазио, одговори голубъ, јеръ неима времена,
ни лепота се нѣгови нагледати.

Ула ти волис туђа зла, него добра мотрити.

Една рачунска игра.

Еданъ царъ опази у једнога свогъ пријатеља, који
добаръ рачунџија бијаше, једнога врло доброгъ коња,
и хтеде га купити, те запита, шта кошта. Овай од-
говори, да му све дупло толико крајцара даде коли-
ко клинаца у све четири подкове има; то јестъ на
први клинацъ 1 кр. на други 2, на трећи 4, на че-
тврти 8, и тако далъ, на сваки идући јошъ једаредъ
онолико, као на предходећи. Клинаца је било свега
32, колико је милиона форинти стао тај коњ?

Една физикална игра.

Начиниши, да неможе вода изъ флаше изцуриши,
ма да је дно флаше све избушене. Узми једну флашу,
аљ са врло узанимъ устма, да можешъ лако палцемъ
запушити; подай стаклару, да избуши дно на многе
као игла танке рупице; или нека ти кломферъ тају
једну флашу одъ плеха начини; или метни стаклену
флашуту на врелу гвоздену пећь, пакъ ће се дно одма-
одвалити и изпасти; и онда узми једну танку дашчи-
цу, окружи је дно, и избуши га подебљомъ

игломъ на много места, пакъ онда то дво углаци иль прилени, аль тако, да неможе ни една капъ воде около изцурити. Загнури ту флашу у воду, да се напуни водомъ, после в узвуци изъ воде, аль палцемъ озго уста флаше запуши, и неће ни едне капљ воде оздо на дно ма да в избушено процурити; а одпусти палацъ, одма ће на све рупице потећи, пакъ опеть стати, чимъ палцемъ озго припушашъ.

Ова игра спада у науку о *шиски воздуха*. Исто овако изъ пуне натегаче неће да изцури вино и. т. д чимъ се озго палцемъ припуши, а чимъ се прстъ одпусти, сва изцури. Тако неће на отворену славину вино изъ бурета да цури, ако в врань добро ударенъ. Зато в нуждно, кадъ се славина у буре удара, врань добро затући, пакъ онда неможени на извученъ чепъ вина много изцурити.

Учительска места.

2. У петровомседу (у бачкой) упразнѣно в Учительско место за II. класу. — Годишня плата 168. фор. а. в. два хвата тврда дрва, квартиръ са баштомъ и 16. ланаца земљ (одъ 2200. кв. хватіј ланацъ) безъ свакогъ терета и пореза. — Стечай трае до 15. Августа о. г.

У Сомбору у I. разреду главногъ училишта упразнѣно в учительско место, съ годишњомъ платомъ одъ 420. фор. а. в. Стечай трае до 1. Августа о. г.

Явна кореспонденція.

Госп. В. Б. у Ш..... Ваше дописе неможемо употребыти, јеръ кадъ сте ихъ писали проливао в папиръ па не може да се чита. Ако желите съ вашима дописима Роду користити, извол' те ихъ написати на папиру кои не пролива и послати намъ.

Госп. С. Л. у. Ш.... Неке рекламиране броеве Шк. Листа шилфмо вамъ; а 2. и 5. брой одъ 1860. год. неможемо вамъ послати, јеръ смо ихъ дали у книиге везати.

Ур. Ш. Л.